

Regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Vittra i Väsby i Upplands Väsby kommun

Beslut och rapport

Törnskogens Utbildning AB
Box 27703
115 91 Stockholm

2009-01-12
1 (3)
Dnr 54-2008:2397

Genomförd regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Vittra i Väsby i Upplands Väsby

Skolinspektionen har genomfört regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Vittra i Väsby i Upplands Väsby kommun. Besök gjordes i skolan den 24-25 september 2008.

Vid regelbunden tillsyn tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn och ungdomar att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Den regelbundna tillsynen av fristående skolor ska, förutom att granska hur väl utbildningen uppfyller statens krav, klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och vara berättigad till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Den regelbundna tillsynen behandlar tre områden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Tillsynen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolinspektionens webbplats ([www.Skolinspektionen.se/Regelbunden tillsyn](http://www.Skolinspektionen.se/Regelbunden_tillsyn)).

Av bilagd rapport framgår hur den regelbundna tillsynen genomförts samt de bedömningar som gjorts av Skolinspektionen.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast den 14 april 2009 ska Törnskogens Utbildning AB redovisa till Skolinspektionen, inspektionsavdelningen i Stockholm vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Då ska också redovisas vilka åtgärder som vidtagits eller planeras för att höja kvaliteten inom angivna förbättringsområden. Skolinspektionen avser även att vid kommande tillsynstillfälle följa upp effekterna av den regelbundna tillsynen.

Skolinspektionens beslut med anledning av tillsynen

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Vittra i Väsby och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för en fristående skola.

Skolinspektionen bedömer att verksamheten vid Vittra i Väsby svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet. Eleverna känner sig trygga och vet att skolan uppmärksammar och vidtar åtgärder i den händelse kränkande behandling skulle förekomma. Skolans likabehandlingsplan motsvarar de krav som lagstadgats och är känd av elever och föräldrar.

Resultatet på de ämnesprov som vårterminen 2008 genomfördes i årskurs 5 visar att knappt hälften av eleverna nådde de prövade målen. Åtgärdsprogram hade vid tillsynstillfället inte upprättats för samtliga elever som av skolan bedöms vara i behov av särskilt stöd. De åtgärdsprogram som upprättats motsvarar inte till alla delar förordningens krav. Skolans lärare har ingen samsyn i betygssättningen i årskurs 8. Det var vid tillfället för tillsynsbesöket heller inte tydliggjort för eleverna i årskurs 9 huruvida slutbetyg satts i ämnet hem- och konsumentkunskap i årskurs 8. Svenska som andraspråk anordnas för de allra flesta elever som så behöver, men beslutet härom fattas inte i enlighet med förordningens krav. Skolans arbete för att utveckla verksamheten utgår inte från en skolövergripande uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen och någon sådan har inte legat till grund för skolans fortsatta åtgärder och kvalitetsarbete. Mot bakgrund av detta bedömer Skolinspektionen sammantaget att Vittra i Väsby inte helt och fullt kan säkerställa att varje elev får kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen motsvarar de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner.

Skolans rektor har dock god inblick i det dagliga arbetet och en klar bild av vad hon vill att Vittra i Väsby ska åstadkomma. I flera fall har rektorn identifierat de brister som framkommit vid den regelbundna tillsynen och därvid påbörjat planeringen av vilka åtgärder som ska vidtas.

Brister som måste åtgärdas

Följande områden inom Vittra i Väsby verksamhet visar sådana brister att de snarast måste åtgärdas.

- Skolan genomför inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas samlade kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 5 (9 kap. 2 § skollagen).
- Skolan kan inte säkerställa att betyg sätts i enlighet med bestämmelserna (1 a kap. 7 § förordningen om fristående skolor jämförd med 7 kap. 4, 7 §§ grundskoleförordningen).

- Åtgärdsprogram upprättas inte i enlighet med förordningens krav (1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor).
- Beslut om ämnet svenska som andraspråk tas inte i enlighet med bestämmelserna (9 kap. 2 § skollagen).
- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte förordningens krav (3, 3a och 5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Skolinspektionen bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser.

- Rektorns och lärarnas kunskaper om de nationellt fastställda målen att sträva mot och dess funktion bör förbättras.
- Skolans kvalitetsarbete bör förbättras så att det tydligare används för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen.

På Skolinspektionens vägnar

Anna Westerholm
Avdelningschef

Eva Hederström
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också undervisningsråden Gunnel Eriksson och Christiane Chin-von Matérn deltagit.

Bilaga

Rapport

Kopia till

Upplands Väsby kommun

Regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Vittra i Väsby

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1-9

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i och besökt Vittra i Väsby den 24-25 september 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen. Detta är Skolinspektionens första tillsyn av skolan sedan den startade sin verksamhet årtal.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor. Information om den regelbundna tillsynen finns i separata material och på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Regelbunden tillsyn](http://www.skolinspektionen.se/Regelbunden_tillsyn)).

Tillsynen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Huvudmannen har ansvar för att de brister som lyfts fram i rapporten åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen vilket framgår av Skolinspektionens beslut. Skolinspektionen följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolinspektionen, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar samt skolsköterskan och företrädare för huvudmannen. Skolinspektionen besökte även lektioner i samtliga årskurser samt verksamheten i förskoleklassen. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen. Annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har också använts.

Huvudmannen för Vittra i Väsby har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med inspektionen haft kontakt med Upplands Väsby kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Vittra i

Väsby deltar i samma uppföljningssystem ”Våga Visa”¹ som de kommunala skolorna. Kommunen har även utarbetat förslag till riktlinjer för uppföljning av såväl kommunala som fristående skolor. Förslaget var vid tidpunkten för tillsynsbesöket ännu inte politiskt beslutat.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Vittra i Väsby

Vittra i Väsby	Antal elever
Förskoleklass	37
Grundskola	342

Källa: Skolans egna uppgifter

Skolverket godkände Vittra i Väsby som en fristående förskoleklass samt fristående grundskola för årskurserna 1-9 genom beslut (dnr. 43-2004:1166) den 10 december 2004. Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag samt får anordna provning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet.

Huvudman för skolan är Törnskogen Utbildning Aktiebolag med organisationsnummer 556458-6716.

Verksamheten vid Vittra i Väsby startade läsåret 2006/07 och omfattar förskoleklass samt årskurserna 1–9. Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94.

Skolan hade vid tillsynsbesöket 37 barn i förskoleklassen samt 342 elever i grundskolan. De flesta eleverna är folkbokförda i Upplands Väsby kommun.

Skolan är belägen i en helt ny byggnad, särskilt konstruerad för den pedagogiska modell som tillämpas av de verksamheter som ingår i Vittrakoncernen.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge varje elev kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen motsvarar de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar huvudmannen och skolan ger för att eleverna ska nå målen.

¹ ”Våga Visa” är ett samarbete inom utbildningsområdet som initierats av Ekerö, Nacka, Salem, Sollentuna, Tyresö, Upplands Väsby och Värmdö kommuner. ”Våga Visa” innehåller fyra delområden: observationer, självvärdering, kundundersökningar samt tester och prov

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Kommentar och bedömning:

Läroplanen föreskriver att skolan ska ansvara för att eleverna når de uppställda målen i grundskolan. De nationella kursplanerna anger mål som eleverna minst ska ha uppnått i slutet av femte respektive nionde skolåret. En fristående skola ska enligt skollagen ge kunskaper som till art och nivå väsentligen svarar mot dessa kunskaper.

Skolinspektionen har delgivits en skriftligt upprättad kvalitetsredovisning för läsåret 2007/08. I Vittrakoncernens anvisningar för "Kvalitetsredovisning i Vittra" görs åtskillnad mellan "formellt resultat" och "upplevd kvalitet". Det "formella resultatet" baseras i första hand på resultaten av DLS² samt UIM³ för årskurs 3, de nationella ämnesproven i årskurs 5 respektive 9 samt slutbetygen i årskurs 9. "Den upplevda kvaliteten" bygger på data från kvalitetsundersökningar bland föräldrar, elever och personal.

Det "formella resultatet" redovisas av Vittra i Väsby som resultaten av diagnostester i svenska och matematik i årskurs 3, dvs. utfallet av DLS respektive UIM. Enligt skolans egna uppgifter var måluppfyllelsen i "svenska 85 procent" och i "matematik 58 procent". Måluppfyllelsen var lägre än i kommunen och i Vittrakoncernen som helhet. Även resultaten av de nationella ämnesproven i årskurs 5 som våren 2008 genomfördes av samtliga elever i den aktuella årskursen redovisas i kvalitetsredovisningen. De prövade målen i svenska nåddes av 50 procent, medan 84 procent nådde målen i matematik och 77 procent i engelska. Enligt skolans egna uppgifter nådde 48 procent de prövade målen i alla tre ämnena.

De enskilda elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen finns tillgängligt i ett nätbaserat uppföljningssystem. Rektorn hade vid tillsynsbesöket dock ingen skolövergripande och samlad bild av måluppfyllelsen i årskurs 5 i samtliga ämnen. Skolans arbete för att utveckla verksamheten utgår inte från en skolövergripande uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen och någon sådan har inte legat till grund för skolans fortsatta åtgärder och kvalitetsarbete. Detta bedöms i bedömningsområdena *Rektors ansvar* respektive *Kvalitetsarbete*.

Skolan hade vid tillsynsbesöket inte upprättat åtgärdsprogram för alla de elever som av skolan bedöms ha behov av särskilda stödåtgärder och de som upprättats motsvarade till alla delar inte förordningens krav. Detta bedöms i bedömningsområdet *Anpassning av verksamheten till elevernas behov*.

Skolans lärare har ingen samsyn i betygssättningen i årskurs 8. Det var vid tillfället för tillsynsbesöket heller inte tydliggjort för eleverna i årskurs 9 huruvida slutbetyg

² Diagnos i Läsning och Skrivning för år 3. DLS för klasserna 2 och 3 omfattar fyra delprov för respektive klass: Samma ljud, Ordförståelse, Rättstavning och Läsförståelse.

³ Utvärdering i Matematik för år 3 från PRIM-gruppen, som bildades 1984 och är en forskningsgrupp vars främsta fokus är bedömning av kunskap och kompetens. Gruppen utvecklar olika instrument för bedömning och utvärdering. Utgångspunkten vid uppgiftskonstruktionen har särskilt varit de mål som eleverna ska uppnå i slutet av årskurs 5 respektive 9.

satts i ämnet hem- och konsumentkunskap i årskurs 8. Detta bedöms i bedömningsområdet *Bedömning och betygssättning*. Svenska som andraspråk anordnas för de allra flesta elever som så behöver, men beslutet härom fattas inte i enlighet med förordningens krav. Detta beskrivs och bedöms i bedömningsområdena *Tillgång till likvärdig utbildning* respektive *Rektors ansvar*.

Relaterat till ovanstående bedömningsområden bedömer Skolinspektionen sammantaget att Vittra i Väsby inte helt och fullt kan säkerställa att varje elev får kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen motsvarar de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

- 1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp resultaten i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

- 1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

- 1.2.3 Lärarna upprättar en framtysyttande individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

- 1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs

Kommentar
Betygssättning i årskurs 9 hade vid tidpunkten för tillsynsbesöket ännu inte skett.

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygsriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Vittra i Väsby har Skolverkets medgivande att anordna prövning och utfärda betyg enligt de bestämmelser som gäller för grundskolan. Skolan ska därvid tillämpa de bestämmelser som finns i grundskoleförordningen gällande utvecklingssamtal, individuella utvecklingsplaner, betygsriterier och betygsbe-teckningar etc.   Av grundskoleförordningen framgår att terminsbetyg ska utfärdas i slutet av varje termin i årskurs 8 och i slutet av höstterminen i årskurs 9. Slutbetyg ska utfärdas när skolplikten upphör. När betyg sätts innan ett ämne eller ett ämnesblock har avslutats, ska de kunskaper bedömas som eleven inhämtat i ämnet eller ämnesblocket fram till och med den aktuella terminen. I de nationellt fastställda kursplanerna anges att när ett sådant betyg sätts, sker bedömningen utifrån de mål som lokalt bestäms med hänsyn tagen till de mål eleven ska ha nått då ämnet avslutas. När ett betyg sätts efter det att ett ämne eller ämnesblock har avslutats, ska betyget bestämmas med hjälp av de mål som eleverna enligt kursplanerna ska ha uppnått i grundskolan och de betygsriterier som har fastställts för ämnena och ämnesblocken.   Läsåret 2007/08 utfärdades betyg för årskurs 8. I intervjuer med såväl rektor som lärare stod klart att det inte finns någon gemensam syn om på vilka grunder betyg sätts i årskurs 8. Elever som Skolinspektionen samtalade med var övertygade om att de betyg de fått i årskurs 8 vårterminen 2008 var de som kommer att gälla även i årskurs 9. De uppgav också att betygen var satta med betygsriterierna för årskurs 9 som grund.   Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att skolan inte kan säkerställa att betyg i årskurs 8 sätts i enlighet med bestämmelserna. Detta måste enligt Skolinspektionens bedömning åtgärdas så att skolan, med hänsyn tagen till de nationella ämnesmålen för årskurs 9, bestämmer vilka mål och kriterier som ska gälla för betygssättning i årskurs 8.

6 (15)

- 1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av grundskoleförordningen framgår även att det i terminsbetygen ska framgå om ämnet eller ämnesblocket har avslutats.   I samtal med elever i årskurs 9 framkom att de uppfattar att de fått slutbetyg i ämnen hem- och konsumentkunskap i årskurs 8, medan rektorn uppgav att ämnet kommer att bedrivas även i årskurs 9. Enligt lärare som Skolinspektionen samtalade med var inte detta helt klart under vårterminen 2008. Skolinspektionen tog vid tillsynsbesöket del av betygssammanställningarna och av dessa framkom inte att slutbetyg satts i ämnet i årskurs 8.   Skolinspektionen bedömer att skolan måste tydliggöra när och i vilka ämnen slutbetyg utfärdas.

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

- 1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I såväl läroplanen som i de nationella kursplanerna fastställs ett antal mål att sträva mot. Dessa anger vilken inriktning undervisningen ska ha för att elever ska utveckla olika förmågor och vilka kunskapskvaliteter som är väsentliga i de olika ämnena. Mål att sträva mot ska styra undervisningen och prägla allt arbete i skolan. Skolan måste därmed med dessa som underlag diskutera och ta ställning till hur verksamheten ska organiseras och bedrivas för att ge eleverna förutsättning att utveckla de kunskapskvaliteter som uttrycks i dessa mål.   Det framkom i intervjuer med rektorn och lärare att det inte finns någon gemensam uppfattning avseende de nationella målen att sträva mot och dess funktion.   Skolinspektionen bedömer att rektorns och lärarnas kunskaper om de nationellt fastställda målen att sträva mot och dess funktion bör förbättras. Detta

är enligt Skolinspektionen inte minst angeläget inför betygssättning i årskurs 9 eftersom dessa mål har betydelse för betygssättningen genom att de pekar ut de kvaliteter som undervisningen ska inriktas mot och som ska ligga till grund för bedömningen.

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Undervisningen är allsidig och saklig.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.6 Undervisningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

8 (15)

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3. Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Från och med den 1 juli 2006 har förändringar införts i förordningen om fristående skolor avseende särskilt stöd och åtgärdsprogram. Ansvaret har tydliggjorts för att tidigt upptäcka elever i behov av särskilt stöd. Rektorn ska se till att behovet utreds om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av åtgärdsprogrammet ska framgå vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Skolan hade vid tillsynsbesöket inte upprättat åtgärdsprogram för samtliga elever som av skolan befaras få svårigheter att nå de nationella målen i något ämne. Enligt rektorn pågick detta arbete. Skolinspektionen förutsätter att det vid tillsynsbesöket påbörjade arbetet med att upprätta åtgärdsprogram snarast fullföljs.

Skolinspektionen tog vid tillsynsbesöket del av ett antal upprättade åtgärdsprogram. Flertalet av de granskade åtgärdsprogrammen beskriver elevers brist på koncentration och/eller ansvarstagande samt andra behov av mer social karaktär. Flera av åtgärdsprogrammen är utformade så att det inte klart framgår vilka stödbehoven är och hur stödinsatserna ska utformas för att tillgodose dessa behov. Exempelvis uttrycks att eleven inte tar ansvar för sin egen skolsituation varvid kortsiktiga mål beskrivs så som ”öka ansvarstagandet” medan de långsiktiga målen uttrycker att eleven ska nå godkända betyg för att söka in på önskat gymnasieprogram. Insatserna beskrivs så som exempelvis ”arbeta i liten undervisningsgrupp där strukturen är mycket tydlig

och där eleverna alltid är i samma rum med samma pedagog”. Det framgår när, men inte hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Skolinspektionen bedömer att åtgärdsprogrammen måste utvecklas så att det framgår vilka elevens behov är, med vilka insatser dessa ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Av stor vikt är också att åtgärdsprogrammen relaterar till läroplanens och kursplanernas mål så att det framgår huruvida en elev riskerar att inte nå målen för utbildningen.

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tog del av i samband med tillsynsbesöket är bilagda en utredning med samma datering som aktuellt åtgärdsprogram. Skolinspektionen vill av den anledningen påpeka att utredningar bör hållas åtskilda från åtgärdsprogrammet.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

10 (15)

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

- 3.1.1 Skolan tar emot elever enligt bestämmelserna, det vill säga skolan är öppen för alla och urvalet sker efter grunder som är förenliga med de allmänna målen och värdegrunden.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

- 3.1.2 Varje elev erbjuds ett sådant antal undervisningstimmar att det ger förutsättningar att nå målen i respektive ämne.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

- 3.1.3 Skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

- 3.1.4 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Kommentar

Se bedömningspunkt 3.3.2

- 3.1.5 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering..

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

- 3.1.6 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

- 3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

- 3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektorns ansvar

Bedömningspunkter

- 3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

En fristående skola ska ge kunskaper och färdigheter som motsvarar de som den offentliga grundskolan ska ge. För att säkerställa att så sker har rektorn ansvaret för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen. Detta ansvar fastställs också i läroplanen.

I skolans kvalitetsredovisning för år 2007/08 redovisas enbart ämnena svenska, engelska och matematik såsom "formella resultat". Utifrån de resultat som redovisas i kvalitetsredovisningen utformar varje arbetslag en "handlingsplan" för det fortsatta utvecklingsarbetet. Skolinspektionen har tagit del av ett arbetslags utkast till en sådan plan för läsåret 2008/09 och noterat att enbart utfallet av den koncerngemensamma enkätundersökningen uppmärksammas. Ingen bedömning och planerade åtgärder avseende det "formella resultatet" återfinns. Huvudmannen har vid faktagranskningen påpekat att handlingsplanen inte var färdigställd.

Skolinspektionen bedömer att skolan måste förbättra uppföljningen och utvärderingen av de samlade kunskapsresultaten i förhållande till de nationella målen.

12 (15)

la målen i samtliga ämnen i årskurs 5. Rektorn måste i ökad utsträckning ta det övergripande ansvaret för detta arbete. Givetvis måste en sådan uppföljning och utvärdering göras även utifrån de samlade betyg som utfärdas.

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

I grundskoleförordningen för det offentliga skolväsendet anges att undervisning i svenska som andraspråk, om det behövs, ska anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål, för elever som har svenska som modersmål och som har tagits in från skolor i utlandet och för invandrarelever som har svenska som huvudsakligt umgängesspråk med en eller båda vårdnadshavarna. Rektorn ska enligt förordningen besluta om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev. En fristående skola ska vid behov ge eleverna samma möjligheter.

Av samtalen med rektorn och lärarna framgick att de bedömer att många elever är i behov av undervisning i svenska som andraspråk. Det framkom också att föräldrar alltid informeras i de fall skolan gör en sådan bedömning och att föräldrarna tar det avgörande beslutet om det egna barnet ska ges undervisning i ämnet.

Skolinspektionen bedömer att detta förfaringssätt inte motsvarar förordningens krav på rektorns beslutsrätt. Detta måste åtgärdas.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Kvalitetsarbetet syftar till att kontinuerligt identifiera vilka förutsättningar som är nödvändiga för arbetet mot de nationella målen, att utveckla arbetsprocesser, att bedöma resultat och måluppfyllelse och att vidta lämpliga åtgärder. Den skriftliga kvalitetsredovisningen ska vara ett verktyg för att regelbundet stämma av hur långt verksamheten kommit i det löpande förbättringsarbetet.   Som framgår i bedömningspunkterna 3.3.1 och 3.4.2 redovisas enbart utfallet av de nationella ämnesproven i årskurs 5 i skolans kvalitetsredovisning. I bedömningspunkten 1.1 beskrivs att skolan inte har en samlad bild av måluppfyllelsen i samtliga ämnen i denna årskurs.   Enligt Skolinspektionen kan detta försvåra för enskilda lärare och för skolan att bedöma och analysera om verksamheten behöver förändras och om åtgärder behöver vidtas för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella kunskapsmålen. Skolinspektionen bedömer att skolans kvalitetsarbete bör förbättras så att det tydligare används för att verksamheten som helhet inriktas på att nå dessa mål.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska en skolas kvalitetsredovisning innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder som ska vidtas för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska även uppföljningen och utvärderingen av likabehandlingsplanen redovisas. Dessutom fastställer förordningen att den skriftliga kvalitetsredovisningen ska upprättas som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen. Dessa bestämmelser gäller också en fristående skola.   Skolan har inför tillsynsbesöket delgivit Skolinspektionen ett samlingsdokument i vilket presenteras en verksamhetsberättelse och en kvalitetsredovisning för läsåret 2007/2008 samt en verksamhetsplan för läsåret 2008/2009. Strukturen för samlingsdokumentet är utformat att gälla för samtliga grundskolor inom Vittrakoncernen.   Kvalitetsredovisningen innehåller avsnitten: Kvalitetsarbetets syfte och funktion, Vår syn på kvalitet, Underlag för kvalitetsredovisningen, Förutsättningar

ar för verksamhetens måluppfyllelse, Resultat och måluppfyllelse, Analys och bedömning av måluppfyllelse, Uppföljning av likabehandlingsplanen, Utvecklingsområden samt Delaktighet och förankring.

Avsnittet ”Kvalitetsarbetets syfte och funktion” inleds med en hänvisning till förordningen om kvalitetsredovisning.

”Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken mån målen för verksamheten har uppnåtts och en redogörelse för vilka åtgärder man avser att vidta om så inte har skett.”

Skolinspektionen vill påpeka att förordningens nuvarande lydelse fastställer att bedömningar ska göras mot nationella mål.

I avsnitt ”Formella resultat” redovisas resultaten av diagnoser, dvs. DLS respektive UIM, i svenska och matematik i årskurs 3. Utfallet av en läsundersökning som genomförts i årskurs 8 redovisas precis som resultatet av de nationella ämnesproven i årskurs 5. Övriga ämnen i årskurs 5 redovisas inte.

De resultat som redovisas bedöms och analyseras. Utförligare fortsatta åtgärder åsyftar främst de företagsövergripande målen. Till viss del går det dock att se koppling mellan ”formella resultat” och de utvecklingsområden som skolan ska arbeta med under läsåret 2008/09.

Enligt Skolinspektionens bedömning måste kvalitetsredovisningen utvecklas så att nationella mål är föremål för såväl bedömning som redogörelse för vilka åtgärder som skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Därvid måste kunskapsresultaten för fler ämnen än svenska och matematik redovisas och värderas. Se vidare Skolverkets allmänna råd för kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. (2006:18).

Vid faktagranskningen har huvudmannen uppgivit att ett fortsatt koncerngemensamt arbete ska bedrivas under läsåret 2008/09. Arbetet ska bidra till att i kvalitetsredovisningar förtydliga ”i vilken utsträckning de nationella målen för skolår 3, 5 och 9 förverkligats samt en beskrivning av de åtgärder som ska vidtas för en ökad måluppfyllelse”.

Skolinspektionen vill i detta sammanhang påpeka det ofullständiga i att uttrycka måluppfyllelsen i ämnet svenska utifrån DLS, som är ett diagnostiskt material för analys av läs- och skrivförmåga. Ämnet svenska ska enligt den nationella kursplanen behandla språk och litteratur som helhet, något som de fyra delpreven i DLS inte är anpassat till.

3.5 Huvudmannaskap och tillstånd

Bedömningspunkter

3.5.1 Skolan drivs av den huvudman som innehar tillståndet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.5.2 Skolan bedriver huvuddelen av undervisningen med hjälp av lärare som är anställda av skolan.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.5.3 Utbildningen sker inom ramen för Skolinspektionens tillstånd.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.6 Stabilitet

Bedömningspunkter

3.6.1 Skolan har ett stabilt elevunderlag.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.6.2 Skolan har en stabil ekonomi.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Stockholm 2009-01-12

Eva Hederström

Christiane Chin-von Matérn